

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolit
APARE SĂPTĂMÂNAL

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
2 ex. (Of.)
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 17.788/1941 Prez.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române
de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat,
Crișana și Maramurăș

*Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl
și dela Domnul nostru Iisus Hristos.*

„Pe pământ pace”... Luca 2, 14.

Iubiții mei fii sufletești,

Aceasta a fost solia pe care au adus-o oamenilor îngerii din cer în noaptea cea sfântă a nașterii Domnului. Ea cuprinde darul pe care Tatăl ceresc l-a coborât în lume deodată cu trimiterea Fiului Său. Niciodată n'a răsunat pe pământ o cântare atât de minunată ca aceea care s'a auzit în văzduhul ce împrejmua ieslea Vifleemului, în noaptea în care Fiul lui Dumnezeu s'a sălășluit între noi oameni. A fost minunată fiindcă venea din cer și era cântată de glasuri îngerești, dar a fost minunată și fiindcă vestea pacea și bunăvoirea între oameni. Dacă Tatăl nostru al tuturor a găsit că cel mai bun cuvânt ce ni-l poate spune în clipa atât de însemnată a nașterii Fiului Său este cel despre pace, atunci putem fi incredințați că nu este ceva mai înalt, mai frumos și mai dulce pentru sufletul omenesc decât pacea. Cei ce au fost învredniciți în acea noapte plină de taină să audă vestirea îngerilor, au trebuit să fie adânc mișcați în inimile lor și să se simtă învăluți de-o fericire cum nu se poate tălmăci în cuvinte.

Dar nici când n'a putut înțelege omenirea întreagă atât de mult că pacea este cel mai mare bun, cum mi se pare că înțelege astăzi. Nici când nu și-a dat seamă atât de mult ca astăzi, că nu putea coborî în noaptea Vifleemului din cer o cântare și o veste mai minunată ca aceasta. Pentru că niciodată nu a răsunat această cântare într'o lume atât de învrăjbită, ca în acest an.

Tot pământul răsună de bubuitul tunurilor și de bombele aeroplanelor. Uscatul, apele și aierul sunt învăluite pretutindeni în fum și n' sgomot de arme. Peste tot e numai svârcolire, strigăt de durere și suferință. Războiul care a isbucnit acum doi ani s'a încins ca un foc năpraznic dela țară la țară și dela popor la popor și astăzi aproape nu e colțisor care să nu fie atins de lipsurile și pustiirile legate de el.

Omenirea, prinsă în sbuciumul cumplit al unui războiu cum nu s'a mai pomenit, își dă acum seama ca niciodată ce mare binefacere este pacea, pe care o cântă din nou îngerii în noaptea Crăciunului.

Dar vrășmașii sfintei Evanghelii se ridică și spun: Dacă pacea e

cel mai prețios bun, de ce Evanghelia n'a fost în stare de două mii de ani să o instăpânească între oameni și popoare, ci o tot vestește așa fără de spor? Sau Evanghelia n'are putere să aducă pacea pe care-o propovăduiește, zic ei, sau nu e cu putință să fie coborâtă pacea în lume și atunci legea creștinească urmărește ceva ce se împotrivesc cu firea lucrurilor.

Dar dușmanii sfintei Evanghelii n'au dreptate nici într'un fel nici într'altul. Nici Evanghelia nu e lipsită de putere și nici pacea nu e ceva ce să nu poată fi sălășluit pe pământ și între oameni.

Dar pacea pe care o vestește credința creștinească nu e pacea cea din afară, ci cea din suflete. Dacă ar fi urmărit o pace din întocmirile cele dinafară ale oamenilor, atunci Domnul nostru Iisus Hristos s'ar fi născut pe un tron împărătesc și și-ar fi făcut cea mai puternică armată cu care să fi putut zdrobi toate împărățiile cari ar fi vrut să se ridice împotriva-i cu războiu. Dar pacea aceasta ar fi fost o pace ținută cu puterea, oamenii ar fi stat liniștiți de teamă, ar fi fost pacea unor oameni legați în lanțuri. Fără îndoială Dumnezeu ar fi putut întemeia și susține și o astfel de pace. Totuși El n'a voit să facă din oameni robi, ci fii ai Săi, cari să ajungă în chip liber la o stare de pace a sufletului.

Domnul nostru Iisus Hristos a cunoscut ca nimeni altul pe oameni și a știut că o pace adevărată nu se poate sprijini pe puterea cea din afară, nici pe niște contracte pe cari le-ar încheia într'olaltă oameni și statele. El n'a avut judecata copilărească a celor ce cred că pacea s'ar putea înfăptui cum ai bate din palmi, pentru vecie. Domnul Hristos a știut că până la pacea adevărată este o cale grea. Întâi trebuie o curățire a sufletului omenesc de toate patimile și de toate poftele necurate. Trebuie desrădăcinată din om pisma, pofta de mărire și de stăpânire, lăcomia, dorul de plăceri neiertate și în locul lor trebuie așezat duhul lăpădării de cele lumeste, iubirea de Dumnezeu și de oameni. Până se mișcă în oameni patimile de tot felul, ele îi fac vrând nevrând să se încadre, ori câte contracte de

pace veșnică ar fi încheiat și ori câte tunuri ar sta de pază.

Domnul nostru Iisus Hristos a venit să înalțe sufletele până la acea stare de curățenie și de bună-tate din care să izvorască în chip nesilit, ca apa din izvor, pacea.

Dar o astfel de stare a sufletului izvorătoare de pace nu o poate dobândi omul prin puterile sale, ci numai când e aproape de Dumnezeu, împăcat cu El. Depărtarea de Dumnezeu îi răpește omului pacea sufletească, iar apropierea de Dumnezeu face să se reverse acele puteri cari să întemeieze înlăuntrul său curățenia și pacea. Apropierea cea mai mare de Dumnezeu ne-a adus-o Fiul Său, care s'a născut în peștera din Vifleem ca om. El e Împăratul păcii, cum i-au zis prorocii. Prin El ne întinde Tatăl cel ceresc iubirea sa izbăvitoare care ni se face în suflete putere de pace în mijlocul vrajbei din lume. Prin Domnul nostru Iisus Hristos ne știm împăcați cu Dumnezeu și siguranța aceasta ne dă liniște în vârtejul sbuciumat al lumii.

Unde se sălășluiește Hristos, acolo se sălășluiește pacea. Puterea Lui coborâtă în noi se face voință de pace în sufletul nostru.

Cu această pace în suflete pot sta și ostașii în ploaia de gloanțe pe front, împăcați cu tot ce se poate întâmpla cu ei. Ei știu că Dumnezeu e cu ei până și acolo unde noi numai cu gândul îi putem însoți. Cu această pace în suflet eroul care cade pentru apărarea Țării sale, știe că e așteptat de Dumnezeu cu brațele deschise și nimic nu-i mai tulbură gândul. Această pace îți dă și ție celui de acasă tăria să suportți greutatea, durerile și lipsurile acestor vremi de aspră frământare.

Și cu cât pătrunde mai adânc această pace a lui Hristos-Domnul în suflete, cu atât se trezește în oameni mai puternic dorul după pace și în rânduielile din afară ale vieții lor. Acest dor îl face pe fiecare să simtă că Dumnezeu nu a făcut pe oameni să-și facă rău unul altuia și să-și facă viața un chin, ci să trăiască în bucuria păcii și a buneînțelegerii, înălțând prin iubirea întreolaltă virtuțile sufletului până la asemănarea cu Tatăl ceresc.

Dar pacea din afară pe care o dorim trebuie să fie după chipul frumos și trainic al păcii din suflet, al păcii lui Hristos. Ea nu trebuie să fie o pace nedreaptă, o pace potrivnică cinstirii lui Dumnezeu și rânduielilor morale voite de El. O pace nedreaptă ar fi un isvor de alte războaie și de tulburări între oameni. Poporul nostru românesc roagă și el pe Dumnezeu să aducă o pace dreaptă, cu statornicirea drepturilor fiecărei nații. Noi Românii am fost un popor al păcii în toate timpurile, un popor făcător

de pace, pentru că am avut în inimă pacea lui Hristos. Dar pace trainică, pace adevărată e numai pacea dreaptă, care dă fiecăruia ce este al său, tăind poftele unor nații lacome după bunuri străine și după robirea altor popoare.

Pentru a ajunge la această pace și pentru a ne arăta vrednici de ea trebuie să mai răbdăm și trebuie să ne ajutăm unii pe alții în purtarea poverilor acestor timpuri grele. În timpuri ca acestea se probează dragostea între frați. Prin iubirea ce ne-o arătam cu fapta unul altuia dovedim că avem în noi pacea lui Hristos și că suntem un neam încheiat, vrednic să aștepte o pace care să-i recunoască drepturile sale de viață.

Pentru probarea dragostei și a unității noastre, pentru curățirea noastră de tot ce e patimă și răutate, Dumnezeu ne mai dă să îndurăm multe până ce ne vom vedea toți fiii neamului sub acoperământul libertății și al păcii drepte a lui Hristos Mântuitorul.

Dumnezeu ne aduce în fiecare clipă înainte frați lipsiți și înlăcrămați, ca să ne încerce și să ne întărească iubirea noastră creștinească. Să ajutăm și mângăiem pe cei împovărați și îndurerați. Să vedem în fiecare din frații obidiți pe Hristos Mântuitorul care ne cere iubirea noastră și neamul pentru care trebuie să jertfim din bunurile personale ca să putem trăi prin el în viitor. Dacă vom lăsa pe toți cei lipsiți să moară, însuși neamul slăbește și se primejduiește. Neamul îl întărim ajutându-ne unul pe altul.

Oricât ar fi de mari greutatea de azi, dragii mei, să nu ne pierdem curajul. Sărbătoarea Nașterii Domnului este un îndemn la încredere, căci ea ne asigură despre iubirea Tatălui ceresc, care nu ne lasă, ci ne trimite pe însuși Fiul Său ca să ne mântuiască. Să avem încredere în steaua noastră ca neam și în ajutorul lui Dumnezeu care va veghea la înfăptuirea dreptății noastre. Războiul, oricât de crâncen ar fi, nu va dărâma decât lucrurile putrede și nedrepte. Noi suntem un popor tânăr și nu căutăm decât dreptatea, iar tinerețea și dreptatea nu pot fi înabușite de nimic.

Iubiții mei fii sufletești,

Solia Crăciunului „pe pământ pace” stă în încrederea în iubirea lui Dumnezeu, în curajul netulburat în mijlocul tulburărilor pământeste, în dragostea neistovită față de aproapele, în așteptarea plină de nădejdi a păcii celei drepte pentru toate popoarele și deci și pentru al nostru. Căci nu spre robie, ci spre libertate a zidit Dumnezeu pe om și a împodobit grădina pământului cu diferite neamuri.

Insușiți-vă, dragii mei, toate aceste virtuți ale sufletului și Na-

Isus Hristos și problema socială

Omenirea a ajuns, în svârcolirile ei pentru rezolvirea problemei sociale, la soluția extremă a unui războiu care, prin imensitatea și forța lui distrugătoare, întrece tot ce s'a văzut până acum.

Se discută dacă războiul actual este un războiu între ideologii sau un războiu economic.

Dar pasiunea pentru ideologie și pentru economic se înfățișează, ca mai totdeauna, și de astădată amestecate. Ideologia comunistă e alimentată de fanatismul stomacului nesăturat. Dar la rândul său această nemulțumire a fost trezită și hipertrofiată de teorii și propagande exagerate. În fond și Statele bogate luptă tot din motive economice, deoarece omul oricât ar avea de mult, tot ar vrea să aibă și mai mult. Statele din tabăra opusă democrațiilor și bolșevismului, deși pe deoparte afirmă că sunt purtătoare ale unei credințe într'un nou stil de viață, declară pe de altă parte că luptă pentru dreptul popoarelor proletare de a se împărțiși de repartiția bunurilor mondiale.

Elementul sufleteș și economic se prezintă în strânsă fuziune și după primul moment în care crezi că surprinzi pe unul ca ultimă explicație, vezi că la baza lui e iarăși celalalt.

În fond pretutindeni întâlnim nemulțumirea omului. Ea se îmbracă într'un motiv sau altul, pretextează o cauză sau alta. E o pretenție exagerată a fiecăruia, o revărsare peste toate zăgăzurile. Ea se disimulează sub interesul clasei, sau al rasei, creind asocieri și pornind involburată și necruțătoare împotriva celor ce stau în calea setei sale de infinită afirmare și stăpânire.

Și mai demult erau lipsuri, poate mai mari ca cele de azi. Și mai de mult erau oameni subordonați și privilegiați, popoare avantajate și dezavantajate. Cu toate acestea inegalitatea de stări și puținătatea de bunuri nu întreprinseseră cutremurarea vulcanică din timpurile noastre.

Care este cauza mai profundă a acestei neîntrerupte sbuciumări, a acestei lupte neîndurate a unora împotriva altora?

Cauza aceasta stă ni se pare într'o răscolire a realității om. Nici când n'a avut istoria o temă atât de importantă și atât de grea ca cea de azi. Lumii i s'a dat în sfârșit spre rezolvare problema omului în toată acuitatea, gravitatea și amploarea ei.

Înainte omul era o realitate mai mult sau mai puțin adormită. Însul

șterea Domnului vă va fi de folos, iar neamul nostru va trece cu bine prin încercările timpurilor de față.

Deodată cu aceste povești și indemnuri părintești, rog pe Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos să-și coboare asupra Voastră tot ajutorul, tot harul și toate binecuvântările Sale, ca acest praznic luminos al Nașterii Sale, precum și cel ce va urma al Anului Nou și al sfântului Botez, să le petreceți cu sănătate, cu pace n suflete și bunăvoință, și să vă învredniciți a le ajunge într'un mulți ani fericiți.

Cu această urare Vă îmbrățișez cu dragostea mea de Părinte sufleteș și împărțându-vă arhiereasca Mea binecuvântare, rămân

Sibiu, la sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1941

al Vostru al tuturor de tot binele voitor

(ss) **NICOLAE**
Arhiepiscop și Mitropolit

se mulțumea cu destinul unui fir de praf pierdut în pulberea șoselii. Afară de câteva zeci de mii de inși, miliardele de oameni n'aveau pretenția de-a fi luați în seamă, fiind împăcați cu anonimul, cu soarta de salahori indistinctă la operele istoriei pe cari își scriau numele de autor doar câțiva. Inegalitatea în cinste și în împărțirea de bunurile lumii era primită de ei ca o stare de destin, asupra căreia nici nu trebuie să gândească. Atenția și considerația din partea celor așezați pe trepte sociale mai înalte nu se gândeau că trebuie să le revină în baza dreptului lor de oameni.

Astăzi realitatea om a izbucnit din închisoarea ei de modestie și cu o pasionată și tulburătoare stăruință sfărâmă toate aranjamentele comode, clădite fără observarea omului, silindu-ne să ne dăm seama că în fiecare ființă mișcătoare cu chip de om e o taină, o pretenție îndreptată asupra noastră, o realitate adâncă, negrăit de importantă și de hotărâtoare.

Uimiți, tulburați ne-am trezit din părerea că ne putem aranja viața în profitul nostru cum vrem, contând cu oamenii subalterni ca cu niște obiecte pe cari le putem exploata, dar nu ca cu niște subiecte cari ne pot răsturna toate dorințele și toate planurile și cari ne pot la rândul lor pretinde să ne așezăm în serviciul lor.

Așa cum o picătură vrăjită turnată într'un lac îl răscolește pe acesta într'un chip înfricoșat și nimic nu-l mai poate readuce la liniștea anterioară, la fel un concurs de împrejurări din ultimele veacuri a deslănțuit adâncul omenesc în fiecare ins și nu mai știm ce să facem ca să stămpărăm sbuciumul și frământarea generală tot mai grozavă. Orice reformă socială s'ar aduce, ori câte legi favorabile s'ar crea pentru muncitori, orice satisfacere a pretențiilor de lux ale păturii suprapuse, — nimic nu-i mai mulțumește, nimic nu mai temperează afirmarea pătimașă a pretențiilor lor. În special clasele inferioare nu mai pot fi satisfăcute cu nimic din ce li se acordă, ci cer iarăși și iarăși ceva și mai mult.

Ne uităm mirați la fiecare om și nu mai înțelegem ce este și ce vrea. Nu mai știm cum să producem în el o așezare a neastămpărului de care este cuprins.

Fenomenul acesta nu trebuie să-l privim numai sub latura lui tristă. E aici și ceva pozitiv. E parcă și mâna lui Dumnezeu care ne ridică pe o nouă treaptă de înțelegere și de probare a vredniciei noastre.

Până de curând trăia într'o anumită adormire nu numai omul care n'avea pretenții la cinstirea celorlalți și la egalitatea cu ei, nu numai omul din mulțime, dar și cel de pe treapta socială superioară, care nu vedea în el altceva decât un obiect mișcător. Astăzi nu s'a trezit numai în însul de jos conștiința valorii sale de om și gelozia pentru această demnitate, ci s'a desvăluit această taină și omului de pe treapta socială superioară. «Iată exist și eu», spune prin toată pasiunea neastămpărului său omul ascuns până azi în modestia unei condiții sociale inferioare. Iar cel de pe treapta superioară e silit să constate că se află într'adevăr în fața unei taine pe care până acum n'a luat-o în seamă. Omul e văzut în altă adâncime și rezolvarea problemelor puse de el cere nouă încordări din partea tuturor. Dumnezeu ne-a înălțat la noi vederi în privința omului și ne cere un nou examen al capacității noastre.

Dar aceasta nu e altceva decât voința lui Dumnezeu de-a ne ridica la o nouă treaptă etică.

Până acum iubirea noastră de om nu a fost pusă cu adevărat la încercare. Oamenii din clasele inferioare nu pretindeau considerația și iubirea celor dintr'o clasă superioară. Erau împăcați cu soarta lor de ființe desconsiderate. Era ușor celor din păturile superioare să facă declarații de iubire pentru toți oamenii, când nu se impunea trecerea acestor declarații în practică. Ordinea socială era ușor de menținut când mulțimile acceptau fără căteală, ca un destin firesc, starea lor de umilință. Smerenia lor obișnuise pe cei suprapuși să treacă pe lângă ei fără să mai observe că și ei sunt oameni, fără să și mai pună problema îndatoririi lor de iubire și de slujire față de aceia. Viața socială decurgea liniștită, fără sdruncinări, fără probleme chinuitoare, învăluită într'o oarecare fericire, dar învârtoșată într'o anumită nepăsare și amortire morală, lipsită de demnitatea conștiinței de om, mult sub nivelul înălțimilor aspre ale înțelegerii marilor îndatoriri de iubire eroică față de om.

Fiecare față de om se vrea azi ridicată la lumina și valoarea pe care o comportă această negrăită demnitate și privită ca egală cu oricare altă față omenească. Fiecare om are conștiința și cere să fie considerat ca nefiind cu nimic mai prejos decât tine.

Democrația a crezut că poate satisface pe omul de azi și rezolva problema socială prin acordarea unei egalități juridice. Dar deși oamenii au devenit astfel toți liberi și egali în fața legilor, lipsind iubirea între ei, libertatea și egalitatea au rămas formale. Cei mulți au continuat să fie sclavii celor puțini și peste tot democrația a prelungit sau chiar a mărit distanța și răceala de ghiață între oameni.

Comunismul a crezut că va înfăptui o egalitate adevărată și-i va apropia pe oameni, răpind tuturor proprietatea particulară și aruncându-i pe toți într'o existență de massă.

În democrație s'a înfăptuit în parte, în comunism total marele vis al omului modern după egalitate, dar ambele au produs experiența că egalitatea fără iubire sau nu se poate realiza sincer, sau realizată nu dă omului fericirea dorită, ci-l scufundă într'o și mai mare nenorocire.

S'a căutat rezolvarea problemei sociale, astămpărarea omului de azi, cu evitarea iubirii și rezultatul a fost o și mai groznică nemulțumire a omului, o și mai înfricoșată desconsiderare a lui. În democrație omul e singur, în comunism e anulat, deportat, ucis. Tocmai sistemele cari au crezut că vor satisface setea omului modern după considerație, după înțelegerea valorii lui, au dus la ultima disprețuire și nesocotire a lui.

Au venit după ele încercările statelor totalitare de rezolvare a problemei. Învățând ceva din eșecul democrației și al comunismului au căutat să împace setea de libertate a omului, cu setea de apropiere, de comunitate și egalitate, făcând apel nu numai la măsurile de egalizare externă, ci și la forța iubirii, dar întrucât iubirea nu poate crește din alte temeuri decât din credința în Hristos, insuficiența iubirii o resimt și oamenii din aceste state, reliefându-li-se mai mult elementul autoritar, de coercițiune, din ființa lor.

Peste tot neputința omenirii de azi de-a afla izvoarele iubirii și de-a stămpăra prin ea nemulțumirea generală au dus la acest războiu de crâncenă măcelărie.

Eșecul democrației și al comunismului, tenziunea ideii naționalist-totalitare după elementul iubirii ca forță de coeziune și ordine socială și peste tot rostogolirea tuturor încercărilor omenești în cel mai înfricoșat războiu, ne arată că direcția în care

trebuie căutată salvarea omenirii este egalitatea prin iubire, sau iubirea egalizatoare. Dacă însă egalitatea o poate realiza omul prin legi și forță, iubirea nu o poate înfăptui decât apelând la Isus Hristos, decât prin smerenia omului străbătut de puterea credinței în Dumnezeu. Oamenii trebuie să-și însușească liberi duhul de iubire și de autolimitare în conviețuire cu ceilalți.

Fiecare om se dorește după considerația și iubirea celorlalți. Smerenia nu i-o poate pretinde decât cel care el însuși se smereste satisfăcându-i setea de egalitate și iubire. Dorul de considerație și de egalitate trebuie să se împreune cu smerenia, cu reducerea pretențiilor. Dar această împreunare de contrarii nu se poate realiza decât prin iubire și în atmosfera de iubire.

După eșecul tuturor străduințelor și doctrinelor sociale omenești, pentru liniștirea apelor involburate ale vieții sociale, nu rămâne altă putere în stare să aducă o soluție decât creștinismul.

Noi nu ne putem da încă seama ce posibilități uriașe ascunde creștinismul în această privință. Tezaurul lui încă n'a fost descuiat în cămărilor lui cele mai bogate, pentru că nu s'a simțit nici nevoia de-a fi descuiat. Viitorul ne va descoperi un creștinism care va da nebănuite de luminoase și de satisfăcătoare soluții problemei sociale, sau în orice caz va fructifica încercări de o înălțime și de-o justete întru totul mulțumitoare.

Se pot prevedea de pe acum unele din liniile schematici ale sintezelor sociale pe cari le va oferi creștinismul:

1. Nașterea Fiului lui Dumnezeu ca om a desvăluit o valoare a omului, până la care nu s'a putut ridica nici măcar conștiința de azi prin care fiecare ins își cere atât de pasionat considerația și iubirea semenilor. Omul apare în lumina întrupării Domnului cu o demnitate atât de înaltă încât în cadrul concepției creștine niciodată nu s'ar putea ajunge la uciderile din comunism și la contopirea lui în massă, la distanțele reci din democrație și la strămtorările totalitare. Dimpotrivă oricât de mult ar fi să facă pentru el sistemele sociale cunoscută, creștinismul tinde să facă și mai mult. Pasiune infinită pentru om nu poate da decât gândul că el e destinat vieții veșnice, că fața lui a devenit față a lui Dumnezeu. Fiecare creștin trebuie să considere ca o jignire dar și ca o mustrare pentru creștinătate afirmarea democratului, comunistului sau a oricărui alt doctrinar social, că iubește mai mult pe om și face prin doctrina lui mai mult pentru om decât el. Creștinismul trebuie să fie totdeauna cu mii de metri înaintea oricărui sistem social în grija, în apropierea, în considerația sa pentru om.

2. Isus Hristos, născându-se ca fiu de teslar modest și trăind în intimitatea muncitorilor, a nevoiașilor și a țărănilor, a spart zidurile și distanțele dintre clase, punând mai presus de toate omul și căutându-l peste tot pe el. Omul este același și pe treptele inferioare ale societății. El are și acolo aceeași valoare. Omul este egal sau egalizabil. Deosebiriile sociale nu scad și nu măresc valoarea omului. Ele sunt neesențiale pentru valoarea și demnitatea de om. Societatea nu trebuie să absolutizeze și idolatrizeze distanțele sociale, ci să înlăture din ele tot ce e pedecă în comunicarea și comuniunea dela om la om. Din treptele sociale nu trebuie să se mențină decât caracterul lor funcțional în slujba comunității oamenilor de valoare egală. Aproximarea, intimitatea dintre oameni, cu înmuierea demarcațiilor între trepte și clase, nu trebuie să aibă numai

un caracter forțat — căci atunci n'ar mai fi intimitate reală — ci trebuie să fie întemeiată pe iubirea isvorâtă din valoarea și destinația eternă a omului.

3. Fiul lui Dumnezeu, făcându-se om, nu și-a afirmat între noi pretenția de a i se servi, ci de-a servi. Mai mult, mărirea Sa ca om în veci și a dobândit-o luând asupra Sa răspunderea pentru păcatul tuturor și suferind cât ar fi trebuit să sufere toți la un loc în noaptea din Getsimani și de pe Golgota.

Deci valoarea omului nu e ceva dat deplin dela început, ci ceva de realizat, un destin de împlinit. Iar împlinirea valorii proprii nu se obține prin afirmarea orgolioasă și prin acapararea egoistă, ci prin grija de alții, prin purtarea poverilor lor, prin suferința pentru ei, prin silința de-a realiza și valoarea lor, ridicându-i la egalitatea cu persoana proprie. Iisus asumând răspunderea pentru păcatul tuturor n'a schițat doar un gest teatral. Seriozitatea morală a acestui act ne arată că prin el se produce de fapt o trecere a răspunderii dela unul la altul. În mod real a trecut oarecum păcatul omenesc asupra lui Iisus, încât acesta a simțit de fapt durerea celui ce a săvârșit însuși toate păcatele omenesti. Iubirea care te face să-ți asumi răspunderea pentru alții, crează o atât de mare apropiere între tine și ei, încât se produce o anumită identificare între eul propriu și eul lor. Avem aici o împăcare între libertate și colectivitate, între concepția de nescăzută apreciere a insului și de supremă valorificare a întregului social, fără a fi sacrificat nici insul nici întregul. Numai mișcarea liberă din iubire te apropie și te încadrează desăvârșit și te identifică cu colectivitatea. O colectivitate realizată din exterior, prin porunci, nu apropie subiectele de fapt și nu se produce o ușurare a unuia prin altul.

Prin asumarea răspunderii și a suferinții în locul altuia cresc și eu la demnitatea adevărată de om și crește și acela.

Viitoarele străduințe de vindecare socială vor trebui să schimbe, prin educație creștină, egocentrismul prin aliocentrism în raporturile dintre oameni, modificând mentalitatea temătoare de suferință prin una doritoare de suferință în favorul altora.

Din toate acestea rezultă că viitoarea societate nu și poate afla odihna decât în orientarea ei potrivit cu indicațiile cuprinse în creștinism, pe cari le-au folosit în parte și încercările democratice, comuniste și totalitariste de până acum. Dar orânduirea societății pe baza îndrumărilor lui Hristos nu se poate face numai prin legi, ci în mod principal printr-o educație generală care să schimbe mentalitatea omului și să desrădăcineze patimile egoismului spiritual și material din el, sădind în schimb iubirea izvorâtă din credință.

D. STĂNILOAE

AVIZ

Onor. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor ne comunică prin adresa cu Nr. 61.090/1941 din 12 Noemvrie 1941 următoarele:

„Dată fiind starea de război în care ne aflăm de luni de zile, în mai toate regiunile țării, pot fi găsite obiecte explozibile (granate, obuze etc.), cu care umblând, fără precauțiune, sânt cauzatoare de moarte.

Având în vedere această situație, avem onoare a vă ruga să binevoiti a dispune ca preoții noștri să atragă atențiunea credincioșilor asupra primejdiei ce o reprezintă aceste obiecte, invitându-i să se ferească de a umbla cu ele, și a le semnala autorităților ori de câte ori le găsesc.”

Sibiu, 3 Decemvrie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Hristos este temelul păcii

de Dr. Nicolae Balcă

Cu aproape două milenii în urmă, în Vifleemul Iudeii, într-o noapte cu stele multe și nespuse de strălucitoare și cu un vad de lumină aurită, pe care se coborau îngerii lui Dumnezeu cântând: «Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu, iar pe pământ pace, între oameni bunăînvoire», s'a născut Hristos Fiul lui Dumnezeu. Și, de miracolul acestei nașteri, se bucură firea întreagă, cerul și pământul cu toate ale lor. Este o imensă armonie în bucurie și pace. Păstorii smeriți în inimi și în cugete, de pe meleagurile Iudeii, se închină lui Iisus rostindu și uimirea lor în slăviri și laudări. Se născuse doar păstorul cel blând al umanității. Iar magii, slăviții filosofi ai Răsăritului, își așternură bucuria lor la drum lung, ca să o închine Pruncului Sfânt din ieslea Vifleemului. Căci se născuse doar Înțeleptul înțelepților și Împăratul împăraților. Și atmosfera aceasta de slavă, lumină și sfințenie, ce înconjură săraciosul staul, era plină de armoniile simfoniei păcii și a bunăînvoiri, pe care cetele îngeresti o cântau, vestind omenirii că s'a născut Domnul păcii și al mării: *Hristos Domnul*.

Într'acolo ne pornim și noi astăzi, pe aripile nostalgicilor psalmodii de colinde, obiditele noastre gânduri. Urmăm dăra de lumină stelară ce a călăuzit pe Magi la căpătâul Pruncului Sfânt, cu nădejdea caldă să ne împărtășim și noi de descoperirea cea mântuitoare de care s'au învrednicit aceștia. Suntem mânați pe drumul acesta de o nostalgie infinită: Este dorul sufletului nostru după mântuirea din sbuciumul acestui veac și din flăcările ce au cuprins acest moment al istoriei. Este certitudinea că în peștera Vifleemului se află Răsăritul salvării noastre.

Vifleemul este piatră de hotar, care desparte două lumi: lumea imanenței păcatului și lumea transcendenței creștine. Nașterea lui Hristos țarcuește două împărății: împărăția idolilor de împărăția lui Dumnezeu, lumea haosului și a vrajbei de lumea luminii și a păcii. Căci întruparea Fiului lui Dumnezeu în Fiul Omului însemnează suprema certitudine a rostului vieții omenesti în lume. Concepțiile de viață pe cari le avea lumea dinaintea Nașterii sfinte, erau plămuite de firava rațiune omenească. Înțelepciunea care și are obârșia în ieslea Vifleemică este descoperirea dragostei lui Dumnezeu între oameni. Așa de mult a iubit Dumnezeu lumea «încât și pe Fiul Său unul născut L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică». Făgăduită prin proroci, întruparea lui Dumnezeu în chipul Mântuitorului Iisus Hristos, corespunde în istorie celei mai înalte tensiuni a spiritului omenesc după desăvârșire, după pace și bună învoire între oameni. Cărțile sfinte ne spun, că El s'a născut la «plinirea vremii», adică într'un moment în care omul ajunsese la cea mai tragică conștiință a imperfecțiunii și a condiției mizere a existenței sale, așadar la certitudinea că numai ajutorul divin îl poate salva din tina păcatului.

Și nașterea Mântuitorului doboară falsele imagini ale zeilor, surpă ura și vrăjmășia dintre oameni, pentru a restabili comunitatea păcii dintre om și Dumnezeu, pe care o stricase păcatul. Menirea lui în lume era să clădească împărăția lui Dumnezeu, așezată pe adevăr, sfințenie, bine și pace, și să-l învețe pe om porunca cea mare a iubirii.

Și totuși, de aproape două milenii, se pare că nu s'a schimbat ni-

mic în lume. Dacă am ști, însă, câtă bucurie, câtă certitudine spirituală și câtă pace a revărsat Nașterea Mântuitorului în lume? Dacă am ști care a fost stălpul pe care s'au sprijinit bolțile cerului, ca să nu se năruiască peste lumea fără-de-legilor noastre, atunci am înțelege ce infinit dar ne-a făcut Dumnezeu în noaptea cea sfântă în ieslea Vifleemului.

Dar omenirea veacului nostru este așa de deșerte de împărăția iubirii și a bunei învoiri, pe care o slăveau cetele îngeresti. Unde este pacea sfântă dorită de cerul deschis deasupra staulului din Vifleem? Pământul s'a aprins de vălvătaia urii dela o margine la alta și sufletul omenirii clocotește de pizmă. Popoarele s'au ridicat unele împotriva altora într'o încheștare apocaliptică. Tunul bubue și împrăstie lacrimi multe, distrugere, ruină, mizerie și moarte în lume.

De aceea niciodată sărbătoarea Nașterii Domnului, cântată în psalmodii de colind, n'a avut un sens mai adânc, mai adevărat ca acum. Într'o lume chinată de tragediile pe cari le-a născut acest măcel și îngrozită de ororile sfâșierii dintre popoare, pacea este idealul suprem care atrage cu chemări de vrajă sufletul omului zilelor noastre. Pace, este gândul cel din urmă care luminează mintea celor ce sfârșesc în încrem-nirea morții pe fronturile de luptă. Pace este dorul care arde cu dogoarea lui inimile acelora care în aer, pe ape, sub ape și pe uscat luptă cu gândul la clădirea unei lumi mai bune. Pace este cuvântul nostalgic care chină noaptea de nesomn ale acelora care au ființe dragi departe pe câmpurile unde corsa morții este suverană.

Dar pacea aceasta așa de mult râvnită întârzie să vină. Și ea nu vine pentru că noi am uitat de harul și iubirea pe cari ni le-a dăruit Dumnezeu în ieslea Vifleemului prin Mesia cel luminos. Îndepărat cu totul de Păstorul cel blând, omul și viața acestuia au devenit cele mai uriașe piedeci în calea sălășuirii împărăției cerurilor în lume. Ademenit de Lucifer pe culmile semeției omul acesta a voit să-și devină sieși singurul domn și stăpân și prin aceasta el a trădat pe Acela care se naște într'un staul și s'a lăsat spânzurat de lemnul crucei, pentru a chezașui împăcarea noastră cu Dumnezeu și realizarea bunăînvoiri între oameni. Trufia și nebuna încredere a omului contemporan în rațiunea lui sunt păcatele cari au împiedecat ca adevărul creștin să pătrundă în adâncimile vieții. Acestea sunt metehnele cari rod sufletul omului așa zis «modern» și au transformat creștinismul doar într'un nume, sau cel mult într'o gimnastică mentală a unor forme goale de sensul care este încarnat în viața unică și sublimă, cuprinsă între ieslea Betleemului și crucea Golgotei, a persoanei Mântuitorului. Toate năruirile care macină sufletele noastre, toate apocalipticele sguduiri care mișcă stihile acestui veac sunt răsplata semeției, neascultării față de Dumnezeu și a uitării Vifleemului. În clipa în care Hristos va deveni modelul nostru de urmat în viață, acea pace și bunăînvoire, crăinică de îngeri deasupra staulului, se va sălășui între oameni.

De confiența noastră cu Iisus Hristos depinde alungarea duhului neliniștelor și a frământărilor care ne apasă existența noastră. Fără Iisus Hristos omul trebuie să fie în păcat, în discordie și desnădejde. Cu Iisus Hristos omul este scăpat de sub pu-

terea păcatului și a neliniștei. În El stă toată virtutea, fericirea și pacea noastră și a popoarelor pământului. O pace așezată pe temelurile postulatelor rațiunii omenesti, nu este de cât un motiv al unui măcel și mai crâncen, pentru că în afara de Hristos nu există decât deslănțuire de patimi și de ură, care transformă pe om într'o fiară răpitoare, ce schimbă câmpiile păcii în câmpuri de sfâșieri sângeroase.

Pacea adevărată, pacea eternă își are temelul și obârșia în Hristos, «Prințul Păcii», fiindcă pacea între oameni trebuie să fie așezată pe pacea cu Dumnezeu. Abia în clipa când aceia cari conduc popoarele pământului se vor închina cu Magii la picioarele ieslei în care s'a născut Hristos, se vor dărâma și munții de ură pe care păcatul i-a ridicat între popoare.

În inimă cu această nădejde mare să ne pregătim a petrece în acest an sfintele sărbători ale Nașterii Domnului. Lumina și bucuria pe care au născut-o în sufletul nostru colindele închinare slavei și mării Împăratului Păcii, să ne întărească puterile sufletului nostru, ca să putem înfrunța și învinge neajunsurile și durerile pe cari ni le impune veacul acesta de apocaliptice năruiri. Să nu desnădăduim, ci să credem din toate fibrele ființii noastre, că numai Hristos ne va dărui pacea pe pământ așa cum o vestesc oștile îngeresti deasupra Betleemului.

Doamne Iisuse Hristoase, învrednicește-ne și pe noi ca să ne bucurăm de harul smeriților păstori, să te primim în peștera sufletului nostru, să ne închinăm Ție cu Magii Răsăritului și să-ți aducem daruri inimi curate și pline de năzuința după pacea Ta cea sfântă. În aceste clipe, de cumplită bejanie a omenirii, Te rugăm fierbinte, dăruiește-ne pacea Ta de dincolo de veac, singura care poate potoli vrăjmășia ce a încins tot pământul.

Dr. N. BALCA

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Comemorare. Profesorii și elevii lic. „A. Șaguna” din Brașov au comemorat și în acest an, într'un cadru sărbătorec, pe patronul liceului, nemuritorul mitropolit Andrei Șaguna.

În ziua de 30 Noemvrie 1941, corpul profesoral împreună cu elevii au mers la biserica din Groaveri unde, după sfânta Liturghie, s'a oficiat un parastas pentru mitropolitul Andrei și pentru binefăcătorii liceului. A vorbit catihetul liceului Pr. V. Coman despre tinerețea mitropolitului Andrei și valoarea ei educativă. Corul liturgic al liceului condus de prof. M. Rebcuig a dat răspunsurile.

Tot pentru comemorarea patronului s'a organizat în ziua de 4 Decemvrie c. seara un reușit festival. Corul liceului condus de prof. I. Șuteu a cântat mai multe bucăți, iar orchestra a executat cu deplină siguranță bucățile „Camarazii vechi” de Teike, balada licuricilor din op. „Lysistrata” de P. Lincke și „Potporiul național” de Iosif Klika.

Elevii cari s'au distins cu puncte individuale în program, au fost: Nicolae Pisoî acordeon și pian, Doru Neguț pian, Al. Gherase și Ilie Balea acordeon.

În cadrul programului dl I. Moșoiu a schițat într'un substanțial cuvânt ocazional personalitatea marelui ierarh, Șaguna, stărind mai ales asupra activității sale de conducător al neamului. Întreg venitul serbării s'a dat societății „Crucea Roșie” pentru alinarea suferințelor celor răniți în război. — *Coresp.*

Revenirea la Hristos

Cu privirile îndoșate și cu ochii înălăcrimați, așa vine de data aceasta în lume Iisus pruncul. Pentru că pe El îl doare ceea ce vede pe pământ: lipsă, necaz, ceece-rință, ură și moarte. Durerea îl umple și mai mult sufletul la gândul, că lumea trebuia să îmbrace, cu acest prilej, aspectul bucuriei și nu al tristeții mohorâte... Așa s'ar fi prezentat lumea, dacă ar fi îndeplinit o singură condiție: *Ascultarea poruncilor Domnului*. Inșă, durerea, lumea nu le-a ascultat; de cele mai multe ori istoria lumii, dela nașterea Pruncului Incoace, n'a fost o apropiere de Hristos, ci o depărtare de El. Și tocmai aceasta-i cauza tristei înfățișări a lumii de astăzi.

De aceea acum, când pruncul Iisus vine iarăși în chip duhovnicesc între noi, trebuie să ne dăm seama de greșala pe care am săvârșit-o, să ne căim și să apucăm un drum nou: *revenirea la Hristos*. Să ne dăm mai întâi seama de misiunea înaltă, cu care vine El în lume, căci numai așa li vom asculta poruncile. Strămoșii noștri, care ne servesc și'n cazul acesta de adevărată pildă, spuneau că pruncul Iisus a venit în lume, ca să măture „pământul de gozorele”, adică să îndrepte toate relele și neajunsurile sociale și să instaureze o viață nouă pe pământ.

Înțelegând atât de bine înalta sa misiune în lume, strămoșii noștri au primit pe pruncul Iisus mai bine decât oricare alt popor din lume; și anume, L-au primit cu toată căldura inimii lor, cu toată sinceritatea și cu toată bucuria sufletului lor, îmbrățișându-L cu o gingașie deosebită și așezându-L în mediul vieții lor de păstori și de plugari: în ieslea boilor carli „abur sau de încălzesc, și durerea îmblânzesc” sau „în legănaș de pălinuș”, cum se vede mai ales din colindele de Crăciun. Ei au învățat pruncul cu atâta dragoste și ospitalitate, încât au chemat și elementele naturii înconjurătoare într'ajutor la îngrijirea lui: „Vântul dulce tragăna, pruncul de ni-leagăna, ploaia caldă dalb îl scaldă...”

Înfrățirea cu pruncul Iisus, primirea cu bucurie a învățăturii sale și sădirea ei adânc în suflet, precum și strădania din răspuțeri de a trăi după această învățătură, — iată taina cea mare a răshaterii părinților noștri prin atâtea înviforate vremi și a păstrării lor ca ființă și neam.

Pilda strălucită a strămoșilor stă azi în fața ochilor noștri ca o îndrumare și îndemn. Și noi, ceice ne găsim azi înconjurăți de atâtea primejdii și greutăți, ne putem salva numai revenind la Hristos. Din aceste năpăstuirii ce vin peste capetele noastre, se desprinde glasul pruncului Iisus, care ne cheamă la Sine. Căci așa trebuie să interpretăm greutățile mari ce ne împresoară de câtăva vreme: ca o certare a pruncului Iisus pentru că ne-am depărtat de El și ca o chemare de revenire la El.

Inșă pentru a putea reveni la Hristos, trebuie să îndeplinim mai multe condiții. Condițiunile venirii la Hristos sunt înseși condițiunile venirii la Mântuitorul și le cunoaștem din chiar gura Mântuitorului: „Oricine voiește să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze”, (Mat. 16, 24). Prin urmare, pentru a veni la Hristos, trebuie să îndeplinim următoarele trei condiții: 1. Lepădarea de sine; 2. Luarea și purtarea crucii; și 3. Urmarea neșovăelnică a lui Hristos.

Lepădarea de sine înseamnă înlăturarea păcatului din noi; e desbrăcarea de omul cel vechiu, de omul murdar de prihana păcatului. Inșă îndepărtarea păcatului nu-i de-ajuns. În locul omului celui vechiu trebuie să punem pe omul cel nou, pe omul duhovnicesc, omul îmbrăcat în halna cea frumoasă a curățeniei trupesti și sufletești și a virtuților. Aceasta-i tot una cu îmbrăcarea în Hristos, la care ne îndeamnă sfânta cântare dela Praznicul Nașterii Domnului: „Căți în Hristos v'afi boțezat, în Hristos v'afi și 'mbrăcat”.

Crucea înseamnă abnegație, suferință, luptă și moarte. Luarea și purtarea crucii înseamnă atașarea atât de sinceră,

intimă și strânsă de Mântuitorul, încât să fii în stare să lupți, să suferi și chiar să-ți dai viața pentru El. Inșă această atașare n'o poți realiza decât înăbușind toate pornicirile rele din tine. De aceea purtarea crucii înseamnă și lupta cu tine însuși, cu toate ispitele ce vin dinlăuntru tău sau din afară, dela diavolul. Purtătorii ei crucii sunt, prin urmare, nu numai cei ce primesc și mor pentru credința creștină, ci și aceia carl duc răboiul nevăzut, oștindu-se cu pornicirile rele din ei. Numai cine luptă cu patimile și cu păcatul, poate realiza îmbrăcarea în Hristos. Purtarea crucii este și truda anevoioasă de a sălășlui în tine sfîntenia Mântuitorului.

Urmarea lui Hristos înseamnă convingerea neștrămutată, că nici știința, nici arta și nici o putere din lumea aceasta nu-i în stare să-ți aducă mântuirea și fericirea, împreună cu hotărârea fermă de a merge pe calea arătată de Mântuitorul. Deci, în loc de a pierde timpul scurt al vieții noastre bătând și cerșind pe la porțile diferitelor sisteme filosofice sau religioase, mai bine să ascultăm și să urmăm chemarea sfântă, care se desprinde din cuvintele Mântuitorului: „Eu sunt calea, adevărul și viața”. La această orientare a pașilor vieții noastre nu e izmă și eșecul dureros al omului așa zis modern, care a căutat să-și făurească fericirea îndepărtându-se de cer și îndreptându-și ochii numai spre pământ. Și'n loc de mântuire a găsit prăbușire, iar în loc de fericire a dat de pătimire.

Readucând pe Hristos între noi, unindu-ne strâns cu El și așezându-L în centrul vieții noastre, fața lumii se va schimba ca prin minune. Atunci sufletul nostru se va dăltui după sufletul Mântuitorului, atunci numai se va sălășlui în noi adevărata conștiință creștină. Când ne vom fi asimilat lui Hristos cu toată ființa noastră, când sufletul nostru va fi stăpânit și călăuzit de conștiința creștină, atunci toate le vom cugeta, voi și simți la fel cu Hristos; atunci în toate împrejurările vieții noastre ne-am comporta așa cum s'ar comporta Mântuitorul în atari împrejurări. Atunci fața lumii va străluci de bucurie și fericire, atunci pruncul Iisus va veni între noi cu privirile senine și împăcat, căci va găsi în lume legăn curat și cald; atunci numai vom fi în stare și vrednici să primim, după cum se cuvine, pe Pruncul mititel înfășețel.

Pr. Dr. Corneliu Sârbu

Organizați Reuniuni de femei

Nr. 17.351/1941

Aviz

— În atențiunea personalului bisericesc (preoți și cântăreți) —

Incepând cu 1 Ianuar 1942 se va primi ajutorul de familie, după copii tre-cuți de 16 ani, numai în următoarele cazuri și pe lângă actele indicate mai jos:

a) Pentru școală sau pregătire profesională:

1. Extras de naștere,
2. Certificat că copilul este în viață.
3. Certificat de școlaritate sau dovadă eliberată de patron.

4. Certificat eliberat de organele fiscale pentru venituri proprii de 1000 lei sau 2000 lei lunar după localitate (sat sau oraș). În acest caz ajutorul de familie se poate primi până la vârsta de 25 ani.

b) Cazuri de infirmitate pe toată viața:

1. Certificat medical eliberat de medicul primar sau de circumscriptie.
2. Certificat eliberat de organele fiscale pentru veniturile proprii de 1000 lei sau 2000 lei lunar după localitate. În acest caz ajutorul de familie se primește pe toată viața copilului infirm.

Sibiu, 15 Decembrie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Pe pământ pace...

Cât de străin ne sună în urechi acest cuvânt de pace, coborât acum 1941 ani pe undele văzduhului din înălțimea cerului. Ne pare strein pentru că liniștita noapte sfântă ne găsește mai încreștați ca niciodată în ură și mânie. În loc de melodiosul cântec al cetelor de îngeri, azi sună stridentul bubuit de tun. Brăzda atunci văzduhul făclia de a păcii; și asigură pe tot omul sirena vestitoare a urii. Cu aripi de foc sburau ca să aducă viață în locul morții, slujitorii Ceresului Părinte. Prin crăpături de stânci, pe sub pământ și prin tranșee te urmărește astăzi ochiul Stăpânului peste Tartar să soarbă sânge, că nu s'a săturat.

O noapte sfântă! De ce n'ai rămas mereu în noi? De ce-ai apus voi stele sfinte ce ați brăzdat lumea cu a voastră lumină și căldură? Voi îngeri cu glas de foc, de ce ați oprit al vostru cântec, s'ar fi înăbușit poate diavolescul strigăt, ațăfător de ură, aprinzător de pismă? Iar voi păstori din Betleem de ce-ai murit? A lumii păcătoasă viață de-ar fi privit mereu la voi, de-ar fi ascultat neconținut a voastră trăire minunată, ar fi pornit pe noi făgoșe. Craior din Răsărit v'afi putut oprî privirea, ca și sburdalnică strădanie a mii și mii de învățați ai pământului, asupra stelei, în care voi ați citit întreaga filosofie și știință a lumii de ieri, de azi, de mâine ca și de'ntodeauna.

Dar vai, nu steaua a apus, ci noi ne-am întors privirea dela ea; nu peștera Betleemului s'a răcit, ci noi n'am mai rămas în ea ca să-i dăm căldură cu a noastră suflare; nu păstorii au murit, ci noi i-am omorât cu-a noastră nepăsare, i-am considerat prea simpli pentru noi cei învățați, prea săraci pentru noi cei bogăți, prea umili pentru noi cei mândri.

Taina fericirii din noaptea Sfântă constă tocmai în o dumnezeiască înfrățire: Cerul cu pământul se înfrățesc prin o scară de foc, îngeri își mestecă glasul cu al oamenilor, Craii cei învățați sunt în genunchi alături de ciobani în fața ieslei sfinte. Orice lătrat de câine a amuțit. Bogăția și sărăcia, una în cealaltă s'au topit.

Iată secretul liniștii din cea mai slăvită noapte: Înfrățire între cei mari și mici, între puternici și slabi, între avuți și lipsiți, între atotștiutori și nepricepuți. Iată secretul păcii...

Aceasta vreau a-ți spune, dragă cetitorule, în legătură cu sfânta noapte. De ești între cei de sus, privește spre cei de jos; de stai printre cei dintâi, înfrățeste-te cu cei din urmă.

În așteptarea mării și lumina-tului praznic ai auzit din fața sf. Altar părintescul îndemn al iubitelui nostru vlădică Nicolae al Ardealului. Să întindem mâna celor nenorociți, să nu închidem ochii dela ranele celor mulți, să nu astupăm urechile dela strigătul de disperare al celui din șanț; cât de mulți nenorociți suspină azi în lume, sunt par'că mai mulți decât totdeauna. Știu că-mi vei răspunde că ai greutăți; o cred, cine nu vede aceasta? Astăzi n'a mai rămas casă fără de griji, dar cu toate astea ele sunt mult mai mici decât ale altora. Cei mai fericiti și mai scutiți am rămas aceștia către cari se'ndreaptă chemarea bunului nostru Ierarh.

E plin de duioșie și apelul ce I. P. S. Sa face cu privire la îngrijirea orfanilor de răboi. Câte ne găsim la sate ca și la orașe, — unele din voia Domnului, altele din pământescul și păcătoșul lor calcul, — în care nu luminează ochi nevinovați de copil, în care nu se aude gingașul șgomot al sburdalniciei pruncilor. Au acum prilejul să-și încâlzească pereții reci ai casei, să-și fericască al lor cămin și să-și îndulcească traiul pentru bătrânețe.

Când conștiința ca mâne te va întreba cu ce-ai contribuit la ridicarea mă-

refului palat al țării, în care te vei adăpostii, — ce umăr ai pus la desrobirea sfințelor altare, de sub călcâiul bolșevic, și când nu vei avea nici un răspuns de dat, ai vrea ca de rușine măcar pământul să te înghită.

Dacă altă povară, pe umăr, soartea nu ți-a pus; dacă n'ai îndurat nici foamea și nici frigul din tranșee, dacă cu-al tău sânge nici o apă n'ai fost silit a o înroși și nici pământul n'a fost cile tale oseminte îngrășat, — Sfîntește-ți măcar casa, crescând odrasle de eroi.

Aceasta să o faci nu pentru a te înconjura de laudă în lume, nici pentru a te bate pe piept ca un viteaz, ci pentru că măcar un strop de fericire din fericirea nopții Sfînte să picure și'n casa ta, — ceea ce scriitorul acestor rânduri din toată inima-ți dorește.

Preot Ion Sabău

Căutăm

spre cumpărare următoarele reviste și ziare românești din Ardeal

Apărute în Sibiu:

Foaia Popului (anii 1892—1904, 1910 și următorii); Foaia Telegrafului Român (1876—1877); Gazeta Popului (1917—1918); Observatorul (1880, 1885); Rândunica (1894—1895); Revista Teologică (1908—1911, 1925); Telegraful Român (întreagă colecția); Tribuna (1900); Tribuna Literară (1900—1902); Vatra Școlară (1908 și urm.); Patria 1919—1920.

Apărute în Blaj:

Cultura Creștină (1917—18, 1920, 1922); Foaia Administrativă Arhidiecezanală (1867); Foaia Bisericească (1883—1887); Foaia Bisericească și Școlastică (1887—1900); Foaia Școlastică (1873—1876, 1878—1879, 1883—1886, 1899 și urm.); Învățătorul Popului (1848); Musa Română (întreagă colecția); Organul Național (1848); Revista Politică și Literară (întreagă col.); Unirea (1891—1898, 1902, 1904, 1905, 1907—1910, 1912, 1914 și urm.).

Apărute în Budapesta:

Adevărul — Glasul Popului (1903 și urm.); Concordia (1861—1780); Familia (1865, 1867, 1870—1875, 1877—1878, 1880—1897, 1900—1906); Federațiunea (1868—1876); Foaia Ilustrată Română (1902—1903); Patria (1871—1872); Poporul Român (întreagă colecția); Șezătoarea (1875—1876); Viitorul (1884—1885); Voinea Popului — Voința Popului Român (1902—1903).

Apărute în Arad:

Pagini Literare (1916); Românul (1912—1918, 1920—1925); Tribuna Popului (1899, 1902—1903); Tribuna (1913 și urm.).

In alte localități:

Gazeta Transilvaniei, Brașov (întreagă colecția); Foaia pentru minte, inimă și literatură, Brașov (1840, 1844, 1847—1859, 1862—1865); Revue de Transilvanie, Cluj (întreagă colecția); Albina, Viena (1866—1867, 1870—1872, 1875); Luminătorul, Timișoara (1880—1893); Dreptul, Timișoara (1895, 1898); Drapelul, Lugoj (1915, 1917—1918); Libertatea, Orăștie (1907 și urm.); Revista Ilustrată, Șoimuș-Bistrița (1899, 1900, 1902); Amicul Familiei, Gherla (1878).

Ofertele se vor înainta Bibliotecii Universității din Cluj, la Sibiu.

Se caută nu numai volume complete, ci și numere răslețe. Biblioteca le primește bucuros și ca donație.

Abonați ziarul înființat de Andrei Șaguna

Invităm cărturarii noștri, preoți și mireni, să aboneze ziarul **Telegraful Român**, intrat în al 90-lea an de existență, și să stăruască pentru răspândirea acestui organ de publicitate în cercul doritorilor de a cunoaște mai de aproape mersul lucrării așezămintelor bisericești și culturale din mitropolie și munca ce se desfășoară pentru biserică, neam și țară.

Abonamentele, arătate în fruntea foii, se trimit la:

Administrația
„Telegraful Român”
Sibiu

Nr. 17.499/1941

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii după preotul pens. Ioan Floca din Zlagna, decedat la 17 Noembrie 1941, în baza Șului 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa Arhiepiscopale din Sibiu ajutorul preoțesc de Lei 40.000 (Patruzeci mii).

Consiliul Arhiepiscopesc

Conferință. — Preoțimea protopopiatului Târnava-mare și-a ținut conferința de toamnă în parohia centrală *Dumbrăveni* în 22 Noembrie 1941. După serviciul religios, întreaga preoțime tractuală a trecut în cancelaria părintelui protopop, unde s'au ținut ședințele.

În cuvântul de deschidere pâr. prof. I. Dragolea a expus evenimentele petrecute dela ultima conferință și până acum: 1. Războiul sfânt contra bolșevismului, cu redobândirea teritoriilor răpitate în anul triștețelor românești și aducerea fraților români transnistrieni la patria mamă; 2. Misiunea episcopatului ardelean în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului la frații desrobiți, misiune plină de roade duhovnicești și naționale. Părintele protopop termină îndemnând preoțimea a munci cu zel și dragoste în ogorul Domnului.

Ordinea lucrărilor o deschide părintele *Zosim Oancea* dela Sibiu care, ca fiu al protopopiatului nostru și participant în misiunea episcopatului în Basarabia și Transnistria, a ținut să ne împărtășească cele văzute în „raul bolșevic”. Într-o expunere aleasă Sf. Sa ne înfățișează teoria și începuturile comunismului.

A dat apoi o icoană a bolșevismului, aplicat în Rusia sovietică, cu toate grozăviile și minciunile lui.

Conferința a fost ascultată cu interes și a stârnit multe comentarii.

Din lucrarea: „Misiunea preotului în vreme de război” citesc lucrări: Părintele *Ioan Chișiu-Erne* și pâr. *Remus Gheaja-Mălăncrav*, pline de observații pastorale din activitatea proprie.

Se citesc în continuare lucrările: „Biserica ortodoxă înainte mergătoare a statului naționalist român” de Dr. Grigorie T. Marcu, — și „Antropologia paulină” de același, dări de seamă de Pr. *Vas. Doroga*.

Din subiectul: „Program de lucru în parohie pentru toamnă și iarnă” se citesc lucrările preoților: *Terente Radu-Alma* și *Vasile Doroga-Idici*, cu juste observații și propuneri pentru buna păstorie a enoriașilor.

Din frământările actuale internaționale a leșit cartea: *Comunitarism și comunism*, a harnicului diacon N. Mladin, despre care au citit dări de seamă preoții: *Ion Oltean-Criș* și *Iosif Roman-Richlș*.

De încheiere pâr. protopop dă preoțimii diferite sfaturi și indemnuri spre bunul mers al bisericii.

Nu pot sfârși această cronică fără a aminti de harnicii reprezentanți a F. O. R., dl *Dr. Ilarion Holom* și dl *C. Schiau*, cari au fost prețioși colaboratori în decursul conferinței, pe lângă marele sprijin ce-l dau bunului mers al bisericii noastre la toate ocaziile. — *Participant.*

INFORMAȚIONI

La sf. Sărbătorii, ale Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru *Iisus Hristos*, urăm tuturor iubitorilor noștri cetitori ani mulți cu bine și pace cât mai apropiată!

Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu a predat până la data de 17 Decembrie c. Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale următoarele obiecte de lână pentru ostași: 1256 perechi ciorapi, 424 per. mănuși, 245 mânecări, 18 buc. căciuli de lână, 107 buc. fulare, 181 buc. sfetere, 14 buc. capișoane și 3 buc. pieptare de piele.

Toate obiectele au fost lucrate și strânse, cu dragoste și sârg, de credincioșii din parohiile Arhiepiscopiei noastre. Dumnezeu să le răsplătească jertfa ce au făcut-o pentru cauza sf. a neamului nostru.

În curând vom reveni cu alte cifre în măsura ce vor sosi daruri și din alte protopopiate.

În atențiunea Cucernicilor preoți. Gradația a cincea de salariu pot primi numai preoții cari au fost mobilizați în armata română și au făcut în întregime războiul 1916—1918.

Anuarul unui liceu. Din informațiuni dela Cluj aflăm că la Năsăud a apărut de curând: Anuarul „*Gimnaziului regal ungar de stat cu limba de predare română (!) din Naszód*”, publicat de directorul *Pálffy Endre*, cu text întâl ungeresc, apoi românesc. Anuarul face istoricul școlii și ne dă lista corpului profesoral actual, în care sânt arătați: 15 profesori, un medic al școlii și 4 cateheți. Dintre cei 15 profesori, sânt români trei: *Câmpeanu Leonida* (desemn. caugraue), *Seplecan Ion* (religie-latină) și *Șoșobetea Aurel* (română-drept); medicul școlii e Dr. *Tanco Teofil*, ear catehetul ortodox *Pulca Vasile*. Astfel liceul „cu limba de predare română” are, — afară de catehetul ortodox și de medicul școlii, — 3 (trei) români, și 15 (cincisprezece) neromâni. Anuarul ne mai lămurește, că elevul liceului primește la purtarea nota „foarte bine” numai când are „sentiment religios și patriotic (ca român?) puternic”. (Cu precizări, anuarul rămâne dator).

Sf. Nicolae, episcopul dela Myra Lichiei. Există astăzi, în Cehia, peste o sută de biserici, care au de patron pe Sf. Nicolae. Numeroase aziluri, orfelinate și spitale au acelaș patron.

De imitat. Compozitorul profesor, *O. Blecha* din Praga, neobosit colecționar, călătorește des prin țară, pentru a strânge cântecele din popor, înregistrând textul și melodiile lor. A adunat peste o mie de cântece cu melodii populare necunoscute, până în prezent, în literatura cehă.

Răscumpărare. Ștefan Duca își răscumpără felicitările de ziua numelui cu Lei 200 dăruind fondului „De propagandă meseriească” dela Reuniunea meseriașilor români din Sibiu.

Judecătoria mixtă Sibiu, Secția CF.

Nr. 4846/1941 cf. (96) 1—1

Publicare de licitație

La cererea eșirei din indiviziune Ana Comănescu contra *Margareta Fabritius* judecătoria ordonă licitațiune cu efect execuțional privitor la imobilul cuprins în cf. Sibiu Nr. 1017, Num. ord. A + 2 Num. top. 3912, 3913, grădină și casă, strada *Zaharie Boiu* 12, valoare 480.000 lei, prețul strigării Lei 360.000.

Licitațiunea se ține la 20 Ianuar 1942 ora 15 în localul CF. strada *Carmen Sylva* 7, parter ușa 34.

Sibiu, 25 August 1941.

Cond. Cf.: Judecător:
(ss) Dr. S. Jurca (ss) Gh. Fedeleș

Nr. 164—1941

[92] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Axente Sever (Frâua)*, protopopiatul *Mediaș*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salariul dela stat.

2. Casă parohială cu dependențe și grădină.

3. Sesia parohială: 14 jug. 534 st. arător, 2 jug. fânaș și 9 jugăre pășune, în total 25 jugăre.

4. Stola obișnuită în protopopiat.

5. 4 stânjini lemne de foc dela comuna politică.

Cererile de concurs, însoțite de certificatele de studii și de încuviințarea Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, de-a putea concura la această parohie, se vor înainta oficiului protopopesc *Mediaș* în termenul fixat.

Concurenții cu cererile înaintate, după prealabila înștiințare a acestu oficiu, se vor prezenta în parohie spre a se face cunoscuți poporului.

Mediaș, 26 Noembrie 1941.

Ioan Crăciun
protopop

Nr. 16.597/1941

(94) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I a *Geoagiu-Joseni*, din protopopiatul *Geoagiului*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salariul dela stat.

2. Casă parohială.

3. Sesiune parohială: 6 jug. arător, 2 jugăre fânaș, 1100 st. □ grădină și 1 jugăr cimitir.

4. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare (preoții în activitate de serviciu vor anexa numai „Curriculum vitae”) se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 26 Noembrie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul Telegraful Român

Nr. 977/1941

(95) 1—3

Concurs repetit

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a *Renghet*, din protopopiatul *Geoagiului*, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salariul dela stat.

2. Casă parohială, cu grădină și pomi fructiferi.

3. Sesiune parohială de 7 jugăre.

4. Două părți lemne de foc din parohetel comunal.

5. Câte o măsură (14 kgr.) porumb sfărmat dela cca 150 familii.

6. Folosirea cimiterului de 2 jugăre.

7. Stola obișnuită în protopopiat.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare și cu încuviințarea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al *Geoagiului* în termenul indicat.

Doritorii de-a ocupa acest post se vor prezenta, cu încuviințarea protopopului, în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie la biserică, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Geoagiu, la 1 Decembrie 1941.

Oficiul protopopesc ortodox român al *Geoagiului* în înțelegere cu consiliul parohial din *Renghet*

Teodor Glodeanu
protopop

Nr. 16.788/1941

Concurs

La școala normală de băieți „*Andrei Șaguna*” din Sibiu a devenit vacant pe data de 1 Decembrie 1941, postul de secretar al școlii. Pentru întregirea acestui post se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în *Tel. Român*.

Candidații la acest post trebuie să întruască toate condițiunile cerute de Statutul funcționarilor publici, aplicabile funcționarilor bisericești, precum și condițiunile legilor și regulamentelor bisericești, și să fie ortodocși.

La cererile concursuale se vor anexa următoarele acte:

a) Act de cetățenie;

b) Act de naștere;

c) Extras din matricula stării civile pentru cei căsătoriți, în cazul când candidatul este căsătorit;

d) Extrase din matricula stării civile pentru cei născuți, dacă candidatul are copii;

e) Certificat de moralitate, dovedind că candidatul are purtare morală bună, că nu a fost condamnat pentru infracțiuni împotriva ordinii și siguranței Statului, și că nu a fost destituit sau pus în indisponibilitate din alt serviciu public;

f) Certificate școlare;

g) Certificate de serviciu;

h) Act de situația militară;

i) Certificat medical, eliberat de un medic oficial;

k) Declarația de avere a candidatului și a soției și a copiilor săi.

La acest post pot candida numai bărbați.

Cererile concursuale timbrate se vor înainta la Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, concurenții având a se supune unui examen pe baza căruia pot fi numiți, conform Regulamentului pentru întregirea funcțiilor administrative ale Arhiepiscopiei.

Data ținerii examenului concursual se va comunica la timp celor ce au înaintat cereri concursuale.

Sibiu, din ședința secției culturale din 26 Noembrie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit *NICOLAE* al Ardealului. Redacția și Administrația: **Sibiu**, Academia teologică „*Andreiană*”. Redactor: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu**. Abonament anual, Lei 260.

Nr. 16. 871/1941.

[93] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de preot misionar, dela biserică catedrală din Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Dela candidați se cere să aibă Diploma de capacitate preoțească cu nota generală „foarte bine” și cu îndreptățire de candidare la parohii de clasa întâia.

Beneficiile împreunate cu acest sunt: salariul prevăzut în bugetul Onor Minister al Culturii Naționale și Cultelor pentru preoții din localitatea Sibiu raportat la pregătirea teologică și la anii de serviciu (preot bacalaureat, licențiat sau doctor în teologie) plus indemnizația de chirie.

Candidații își vor înainta cererile de concurs pe adresa Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu, însoțindu-le de „curriculum vitae”.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 16 Noembrie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

